

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

28 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Petru Ursache,
Judecători Iurie Diaconu, Vladimir Timofti, Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,

cu participarea:

procurorului Sergiu Crijanovschi,
inculpatului Poia Igor,
avocatului Barbă Stela,
apărătorului
părții vătămate Stănilă Andrei,

a judecat în ședință publică recursurile ordinare împotriva deciziei Curții de
Apel Chișinău din 18 decembrie 2012, declarate de apărătorul părții vătămate,
Stăvilă Andrei, de avocatul Barbă Stela și de inculpatul

*Poia Igor Valeriu, născut la
02 iulie 1976, originar și locuitor al mun. Chișinău,
str. Bănulescu Bodoni 11, ap. 20, cetățean al
Republicii Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare a cauzei
în instanța de fond: 11 iulie – 15 decembrie 2011,
în instanța de apel: 22 iunie – 18 decembrie 2012,
în instanța de recurs: 22 februarie – 28 mai 2013.*

Procedura de citare legal îndeplinită.

Procurorul, partea vătămată și apărătorul său, au solicitat respingerea
recursurilor inculpatului și avocatului acestuia, și admiterea recursului apărătorului
părții vătămate în sensul declarat.

Inculpatul și avocatul său, au optat pentru respingerea recursului apărătorului
părții vătămate și admiterea recursurilor lor, pe motivele invocate.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de
Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 decembrie 2011,
Poia Igor a fost condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c), 90 Cod penal la 2 ani
închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de agent imobiliar pe un
termen de 2 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de
probă de 1 an.

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmînd ca partea vătămată să se
adreseze în instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că, în perioada lunilor august-octombrie 2010, inculpatul Poia Igor, urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul de a-i vinde lui Fintisova Alla apartamentul nr. 63 din blocul locativ situat pe str. Milescu Spătaru 25/3, mun. Chișinău, a însușit ilegal de la aceasta, suma de 500 Euro, în baza unei recipise cu titlu de arvună, indicând intenționat altă dată de achitare a restului sumei, decît cea la care au convenit cu partea vătămată, cunoscînd cu certitudine că ultima nu va avea posibilitatea reală de a achita restul sumei solicitate la data indicată, care la acel moment conform cursului valutar al BNM, constituia echivalentul a 8150 lei MD, după care apartamentul sus indicat l-a înstrăinat unei alte persoane, iar pînă la moment, nemotivat se eschivează prin diferite metode de la restituirea banilor primiți, cauzîndu-i astfel părții vătămate o pagubă materială în proporții considerabile.

Acțiunile inculpatului au fost calificate în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, ca dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cauzînd părții vătămate un prejudiciu material în proporții considerabile.

Instanța de judecată a reținut că inculpatul, știind cu certitudine că apartamentul propus părții vătămate spre vînzare era deja vîndut, despre ce i-a comunicat Osoianu I., a continuat să o ducă în eroare, știind că nu va putea realiza cele dorite, și a insistat la primirea arvunei în sumă de 500 euro.

3. Inculpatul și avocatul Panov Diana au declarat apeluri, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care procesul penal să fie încetat, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Ei au invocat că, din moment ce inculpatul are recipisă, el poartă doar răspundere civilă, deoarece în conformitate cu art. 1 CEDO, nimeni nu poate fi privat de libertatea sa doar pentru singurul fapt că nu este în măsură să execute o obligație contractuală.

Prezența contractelor de livrare a spațiului locativ confirmă existența unui litigiu cu caracter civil și aceste înscrisuri, fiind probe în cauza penală, garantau în mod real dreptul părților vătămate de a pretinde despăgubiri, formulînd o acțiune civilă într-o instanță civilă.

În ordonanța de punere sub învinuire nu este indicat locul săvîrșirii pretinsei fapte prejudiciabile, iar în acuzarea adusă inculpatului este menționat: „*după care apartamentul sus indicat l-a înstrăinat altei persoane*”, însă aceasta nu se probează în nici un fel.

3.1. A declarat apel și avocatul Stănilă Andrei, în numele părții vătămate Fintisova Alla, în care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat la 3 ani închisoare sau la amendă în mărime de 1000 unități convenționale, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a exercita activitatea de agent imobiliar, admiterea acțiunii civile și încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate Fintisova Alla a prejudiciului material în sumă de 1000 euro, moral în mărime de 20.000 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 1500 lei.

El a menționat că, prima instanță urma să-i aplice inculpatului o pedeapsă mai aspră, întrucît numai în acest mod va fi pe deplin satisfăcut scopul pedepsei

penale și anume de a conștientiza caracterul prejudiciabil al faptei penale și de a nu mai comite pe viitor alte infracțiuni.

Din moment ce neexecutarea obligației de înstrăinare a apartamentului nr. 63 din str. Milescu Spătaru 25/3, mun. Chișinău, se datorează vinei inculpatului, acesta este obligat să restituie dublul arvunei, adică suma de 1000 euro.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2012, apelul avocatului Panov Diana a fost respins ca nefondat.

Apelul avocatului Stănilă Andrei a fost admis, casată parțial sentința în latura civilă și dispusă încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate a prejudiciului moral în mărime de 500 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 1500 lei.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale.

La 01 septembrie 2010, neținând cont de existența cumpărătorilor precedenți, inculpatul a continuat să mențină informația referitor la faptul că apartamentul nr. 63 din str. M.Spătaru 25/3, mun. Chișinău este liber spre vânzare, știind că acesta urmează deja să fie vândut, a pretins de la partea vătămată suma de 500 de euro în calitate de arvună, în mod intenționat a inserat data de 05 octombrie 2010 ca dată limită de finalizare a tranzacției de vânzare, pentru a se degreva ulterior de răspundere, deși știa cu certitudine că Fintisova Alla se va reîntoarce în țară în octombrie și nu va reuși să găsească suma integrală. Mai mult, inculpatul a fost anunțat de proprietarul apartamentului, că la data de 02.09.2010 apartamentul în litigiu urmează a fi vândut familiei Nelea, care dăduse deja arvună în mărime de 5000 euro, iar la sfârșitul lunii septembrie, inculpatul cunoștea deja că apartamentul fusese înstrăinat.

Din probele descrise se conchide că inculpatul avea din start intenția de a nu-și asuma angajamentul asumat.

Persoana nu poate fi privată de libertate în cazul în care se demonstrează că la momentul asumării anumitor obligațiuni cât și pe parcurs, acesta a întreprins măsuri reale pentru a-și onora obligațiunile sale de restituire a bunurilor luate, situație care nu corespunde cauzei date. Astfel, inculpatul nu a făcut nici o tentativă de a restitui prejudicial cauzat, sau cel puțin să ajungă cu partea vătămată la un numitor comun vi-a-vis de restituirea acestuia.

5. Inculpatul și avocatul Barbă Stela au declarat recursuri ordinare, în care solicită casarea hotărârilor nominalizate, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, prin care Poia Igor să fie achitat.

Recurenții au invocat că cauza a fost judecată în prima instanță și în instanța de apel în absența părții vătămate Fintisova Alla. Deși ambele instanțe fac trimitere la declarațiile acesteia, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel. Fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, vinovăția lui nefiind dovedită.

Activitatea desfășurată de inculpat în calitate de director al SRL „Compactprest” este legală, întreprinderea fiind înregistrată în modul corespunzător.

Prima ordonanță de începere a urmăririi penale a fost abrogată prin ordonanța procurorului din 09 noiembrie 2010, deoarece relațiile dintre Poia Igor și

Fintisova Alla sunt de ordin civil, soluționarea cărora ține de competența instanței de judecată. Aceeași concluzie procurorul a expus-o și în ordonanța de a nu porni urmărirea penală din 06 ianuarie 2011.

În cadrul cercetării materialelor pe caz, organul de urmărire penală a audiat cetățenii Fintisova Olga, Fintisova Alla, Osoianu I., Luchian I. și Munteanu L., a fost anexate copiile, recipisei din 01.09.2010, și contractului de acordare a serviciilor de marketing din 22.08.2010. Aceste materiale au stat la baza soluției din 06.01.2010, adoptate de procuror, privind refuzul în pornirea urmăririi penale pe art. 190 Cod penal.

Prin ordonanța procurorului din 01 martie 2010, a fost anulată ordonanța de neîncepere a urmăririi penale pe motiv că este ilegală și neîntemeiată, dar fără a indica careva fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care ar fi afectat hotărârea precedentă.

Acuzarea nu putea în baza acelorași probe să constate că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzută de art. 190 Cod penal - escrocherie și totodată, peste cinci luni de zile, cu același suport probant, să fie pus sub învinuire pentru escrocherie.

Deci, a fost încălcat principiul de a nu fi urmărit sau judecat de două ori, prevăzut de art. 22 din Codul de procedură penală, art.4 din Protocolul nr.7 CEDO.

Atît în ordonanța de punere sub învinuire, cît și în hotărârile contestate nu sunt expuse cert acțiunile inculpatului, care ar fi putut fi calificate drept infracționale.

Acuzatorul a indicat în rechizitoriu că inculpatul: *„a însușit ilegal de la Fintisova Alla suma de 500 de euro, în baza unei recipise cu titlu de arvună, indicînd intenționat altă data de achitare a restului sumei, cunoscînd cu certitudine că ultima nu va avea posibilitatea reală de a achita restul sumei solicitate la data indicată, după care apartamentul sus indicat l-a înstrăinat altei persoane”*.

În ordonanța de punere sub învinuire nu este indicat locul săvîrșirii pretensei fapte prejudiciabile. Martorul Fintisova Olga a declarat că recipisa de primire a arvunei a fost întocmită la 01 septembrie 2010, iar acuzarea a constatat că inculpatul a însușit sumă de 500 de euro în perioada lunilor august-octombrie 2010.

Vînzarea apartamentului nu poate fi calificată ca un pretext, deoarece intenția de a vînde apartamentul îi aparținea proprietarului Osoianu I., iar inculpatul a acționat în baza contractului încheiat cu acesta la 22.08.2010. La data prezentării imobilului cumpărătorului Fintisova Olga, adică la 31 august 2010 și la data primirii arvunei, adică la 01.09.2010 apartamentul era în vînzare. Osoianu I. a încheiat contract de vînzare a apartamentului său cu altă persoană la 09 septembrie 2010 în lipsa sa.

În ordonanța de punere sub învinuire este scris că: *„indicînd intenționat altă data de achitare a restului sumei, cunoscînd cu certitudine că ultima nu va avea posibilitatea reală de a achita restul sumei solicitate la data indicată”*. Din care considerente s-a constatat că inculpatul știa cu certitudine că partea vătămată nu va avea posibilitatea să achite restul sumei la data menționată în recipisă - 05.10.2010?

La fel, în învinuire este indicat: *„după care apartamentul sus indicat l-a înstrăinat altei persoane”*. Asta nu se probează în nici un fel, or nu inculpatul a vîndut imobilul dat.

Inculpatul nu a refuzat niciodată să restituie suma de 500 de euro cet. Fintisova Olga sau Alla, fapt confirmat și de martorul Muntean Ludmila, care a declarat instanței că inculpatul a convenit cu Fintisova Alla să-i propună alte imobile spre vînzare și dacă nu-i va plăcea nici unul îi va restitui suma de 500 de

euro. Însă ultima, după ce a văzut apartamentele propuse, le-a respins pe toate și a cerut ca inculpatul să-i achite suma de 1500 de euro, cu ce inculpatul nu a fost de acord.

Astfel, relațiile stabilite între inculpat și partea vătămată, în baza recipisei semnate cu mama acesteia, sunt de natură juridico-civilă și în acțiunile lui lipsește componenta de infracțiune – escrocheria.

În drept recursul este fondat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

5.1. A declarat recurs ordinar și avocatul Stănilă Andrei, în numele părții vătămate Fintisova Alla, în care solicită casarea deciziei instanței de apel în latura civilă, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să se încaseze de la inculpat în beneficiul părții vătămate Fintisova Alla, prejudiciul material în sumă de 1000 euro.

El a specificat că instanța de apel nu s-a expus asupra cerinței părții vătămate despre încasarea prejudiciului material - dubla arvună în sumă de 1000 euro.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal face următoarele concluzii.

Conform art. 424 alin. (2), 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția. Instanța de recurs este în drept să judece cauza și în baza temeiurilor neinvocate în recurs, dar fără a agrava situația inculpatului.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect se atestă, că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rînd, conform art. 101 alin. (1), (2), (4), 394 alin. (1) pct. 1), 2) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicîndu-se locul, timpul, modul săvîrșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

Normele de drept enunțate au fost ignorate de instanța de fond.

Or, potrivit părții descriptive a sentinței contestate, instanța de fond doar a reprodus declarațiile inculpatului, care nu a recunoscut vina, a părții vătămate, a

martorilor, nu s-a referit la nici o probă scrisă din categoria celor administrate pe cauză, nu a apreciat fiecare probă separat din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, nu a examinat probele în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Astfel, nu a asigurat accesul părților în egală măsură la cercetarea tuturor probelor conținute în dosar, nu a motivat în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Partea descriptivă a sentinței de condamnare nu cuprinde locul, timpul și modul săvârșirii faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, probele pe care și-a întemeiat concluziile instanța și motivele pentru care ea a respins celelalte probe (*pct. 2 din prezenta decizie*).

Prin urmare, instanța de fond nu a judecat cauza în conformitate cu rigorile legale.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sînt dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate în ansamblu, prin prisma cumulului de dovezi anexate la dosar. Chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel sunt dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Instanța de apel, sfidînd aceste prescripții legale, conform părții descriptive a deciziei sale, nu numai că nu a corectat erorile de drept comise de prima instanță, dar le-a și repetat cu exactitate, adică nu s-a referit la nici o probă scrisă din categoria celor administrate pe cauză, nu a apreciat fiecare probă separat din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, nu a examinat probele în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, nu a constatat locul, timpul și modul săvârșirii faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, probele pe care și-a întemeiat concluziile și motivele pentru care a respins celelalte probe.

În al treilea rând, conform art. 8 alin. (3), 66 alin. (2) pct. (1), 24 alin. (2), 325 alin. (1), 281 alin. (2), 296 alin. (2), 389 alin. (2) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Actul de învinuire trebuie să cuprindă datele importante pentru formularea învinuirii. Inculpatul are dreptul să știe pentru ce faptă este învinuit. Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii. Judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea

infracțiunii și sentința de condamnare nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii se interpretează doar în favoarea inculpatului.

Instanțele de fond și de apel, cât și organul de urmărire penală au sfidat aceste prescripții legale.

Or, potrivit ordonanței de punere sub învinuire și a rechizitoriului, inculpatul este acuzat că:

„în perioada lunilor august-octombrie 2010, urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul de a-i vinde cet. Fintisova Alla apartamentul nr. 63 din blocul locativ situat pe str. M. Spătaru 25/3, mun. Chișinău, a însușit ilegal de la aceasta, suma de 500 euro, în baza unei recipise cu titlu de arvună, indicînd intenționat altă dată de achitare a restului sumei, decît cea la care au convenit cu partea vătămată, cunoscînd cu certitudine că ultima nu va avea posibilitatea reală de a achita restul sumei solicitate la data indicată, care la acel moment, conform cursului valutar al BNM, constituia echivalentul a 8150 lei MD, după care apartamentul sus indicat l-a înstrăinat unei alte persoane, iar pînă la moment nemotivat se eschivează prin diferite metode de la restituirea banilor primiți, cauzîndu-i astfel părții vătămate o pagubă materială în proporții considerabile”.

În pofida prevederilor conținute în normele enunțate, organul de urmărire penală nu a indicat, deci nici nu a constatat în actul de învinuire:

- a) data și locul primirii de către inculpat a arvunei de 500 euro;
- b) care, la concret, este *„altă dată, indicată intenționat, de achitare a restului sumei”* și *„cea la care au convenit cu partea vătămată”*;
- c) în baza căror circumstanțe concrete s-a ajuns la concluzia - *„cunoscînd cu certitudine că ultima nu va avea posibilitatea reală de a achita restul sumei solicitate la data indicată”*;
- d) cînd și cui ar fi înstrăinat inculpatul apartamentul respectiv, adică *„unei alte persoane”*;
- e) prin care *„diferite metode”*, concrete, se eschivează inculpatul de la restituirea banilor primiți.

Circumstanțele nominalizate relevă în mod concludent că învinuirea înaintată inculpatului este una incorectă, incompletă, neclară, adică este una dubioasă. O asemenea învinuire i-a afectat și dreptul acestuia de a ști pentru ce faptă este învinuit, adică dreptul la apărare.

Totodată, instanța de judecată nu este în drept să completeze învinuirea cu circumstanțe care ar justifica-o și care ar agrava situația inculpatului, și să-și întemeieze soluțiile pe presupuneri și dubii.

Pe lîngă aceasta, din materialele cauzei rezultă că:

a) la **22 august 2010**, proprietarul apartamentului litigios, Osoianu Iurie, a încheiat cu SRL „Compactprest”, în persoana directorului și inculpatului Poia Igor, un contract, pct. 1.2, 1.4, 3.2, 4.1. ale cărui prevăd împuternicirea exclusivă a inculpatului de a căuta cumpărători și de a vinde locuința nr. 63 din str. M. Spătaru 25/3, mun. Chișinău, la un preț nu mai mic de 50.000 euro, contra unei remunerări de 2% din venitul obținut, fiind interzisă rezilierea unilaterală a acestei tranzacții (f.d. 19). Obiectul principal de activitate al SRL „Compactprest” este, potrivit extrasului din registrul de stat al persoanelor juridice din 03.02.2009, cumpărarea și vînzarea de bunuri imobiliare proprii (f.d. 12);

b) martorul Fintisova Olga a declarat că recipisa privind transmiterea arvunei de 500 euro inculpatului a fost întocmită la **01 septembrie 2010**;

c) martorul Osoianu Iurie a relatat că, în pofida contractului încheiat cu SRL „Compactprest”, **el personal a vândut apartamentul său unor consăteni, după ce l-a informat despre acest fapt și pe inculpat;**

d) Conform extrasului din registrul bunurilor imobile, din 03.11.2010, locuința respectivă a fost înstrăinată lui Rotaru S. și Rotaru V. prin contractul din **10 septembrie 2010** (*f.d. 33*).

e) martorii Fintisova Ala, Luchian Ion și Munteanu Ludmila au declarat că inculpatul a prezentat ulterior părții vătămate mai multe apartamente pentru cumpărare, în locul celui deja vândut, însă ultimei nu i-a plăcut nici unul și a cerut inculpatului restituirea arvunei achitate.

Partea vătămată și apărătorul ei au insistat, în cadrul judecării cauzei, înaintînd și o acțiune civilă, ca de la inculpat să fie încasată suma dublei arvune, adică 1000 euro, în corespundere cu art. 633 alin. (1) Cod civil (*f.d. 178, pct. 3.1 și 5.1 din prezenta decizie*).

Aceste împrejurări denotă clar și concludent că la data primirii arvunei – 01 septembrie 2010, inculpatul nu a știut că proprietarul locuinței, Osoianu I., purta negocieri cu alte persoane și a înstrăinat apartamentul la 10 septembrie 2010, adică că inculpatul nu a avut intenția prealabilă de a însuși, prin înșelăciune și abuz de încredere, arvuna din momentul primirii ei, după cum au constatat eronat instanțele judecătorești. Mai mult, ulterior inculpatul și partea vătămată au convenit să investigheze posibilitatea vânzării-cumpărării unei alte locuințe, din numărul celor propuse de inculpat, însă au ajuns la un litigiu de natura raporturilor civile cu privire la arvuna de 500 euro.

În ultima instanță rezultă că hotărîrile atacate nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția de condamnare a inculpatului și că în acțiunile lui lipsesc elementele infracțiunii prevăzută la art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Potrivit art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, în cazul în care fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, se adoptă o sentința de achitare, iar conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța îl admite, casează total hotărîrea atacată și dispune achitarea persoanei în cazurile prevăzute de prezentul cod.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept, prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, se impune soluția casării totale a sentinței și deciziei contestate și dispunerea achitării inculpatului de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzută la art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

Se reține că, conform art. 424 alin. (2), 425 Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, dar fără a agrava situația inculpatului. Instanța de recurs, soluționînd cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana în favoarea căreia a fost declarat recurs. Astfel, soluția dispunerii rejudecării cauzei în vederea unei eventuale condamnări corecte a inculpatului, în cazul în care procurorul nu a declarat apel și recurs ordinar cu privire la erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, ar fi una lipsită de

orice suport legal și ar crea o situație mai gravă pentru inculpat, în cadrul propriului recurs.

În al patrulea rând, se atestă că recursul ordinar al apărătorului părții vătămate, Stănilă Andrei, cu solicitarea rejudecării cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să se încaseze de la inculpat în beneficiul părții vătămate a dublei arvune, în sumă de 1000 euro (*pct. 5.1 din prezenta decizie*), în virtutea împrejurărilor expuse mai sus, privind achitarea inculpatului de sub învinuirea incriminată, devine neîntemeiată.

Mai mult, cerința acestui recurent nu se încadrează în categoria soluțiilor date în competența instanței de recurs potrivit prevederilor art. 435 Cod de procedură penală.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța îl respinge ca inadmisibil, în cazul în care acesta este neîntemeiat.

Prin urmare, dat fiind că recursul apărătorului părții vătămate este neîntemeiat, acesta urmează a fi respins ca inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. b), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de apărătorul părții vătămate, Stănilă Andrei.

Admite recursurile ordinare declarate de avocatul Barbă Stela și de inculpatul Poia Igor Valeriu, casează total sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 decembrie 2011 și decizia Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2012.

Inculpatul Poia Igor Valeriu se achită de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședința publică din 18 iunie 2013, ora 09.50.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Iurie Diaconu

Vladimir Timofti

Nicolae Gordilă

Elena Covalenco

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
DISPOZITIV

28 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Petru Ursache,
Judecători Iurie Diaconu, Vladimir Timofti, Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,

cu participarea:

procurorului Sergiu Crijanovschi,
inculpatului Poia Igor,
avocatului Barbă Stela,
apărătorului
părții vătămate Stănilă Andrei,

a judecat în ședință publică recursurile ordinare împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2012, declarate de apărătorul părții vătămate, Stăvilă Andrei, de avocatul Barbă Stela și de inculpatul

***Poia Igor Valeriu**, născut la
02 iulie 1976, originar și locuitor al mun. Chișinău,
str. Bănulescu Bodoni 11, ap. 20, cetățean al
Republicii Moldova, fără antecedente penale.*

***Termenul de examinare a cauzei**
în instanța de fond: 11 iulie – 15 decembrie 2011,
în instanța de apel: 22 iunie – 18 decembrie 2012,
în instanța de recurs: 22 februarie – 28 mai 2013.*

În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. b), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de apărătorul părții vătămate, Stănilă Andrei.

Admite recursurile ordinare declarate de avocatul Barbă Stela și de inculpatul Poia Igor Valeriu, casează total sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 decembrie 2011 și decizia Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2012.

Inculpatul Poia Igor Valeriu se achită de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată în ședința publică din 18 iunie 2013, ora 09.50.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Iurie Diaconu

Vladimir Timofti

Nicolae Gordilă

Elena Covalenco

